

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
Р І Ш Е Н Н Я
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ВОЛИНСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

---

20 вересня 2018 року № 13

Справа № 7-18

м. Луцьк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Волинського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія територіального відділення), розглянувши матеріали справи № 7-18 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Ратнівською селищною радою (Волинська обл., Ратнівський р-н, смт.Ратне, вул.Шевченка, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 04334695), розпочатої за ознаками вчинення антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування та подання відділу досліджень і розслідувань від 06.09.2018 року № 7-18/11,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 19.06.2018 року № 8-рк у зв'язку з наявністю в діях Ратнівської селищної ради (надалі – Селищна рада) ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді вчинення антиконкурентних дій органом місцевого самоврядування було розпочато розгляд справи № 7-18.

В результаті проведення Волинським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення) збору та аналізу доказів у справі № 7-18 встановлено наступне.

Територіальним відділенням, згідно зі статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», здійснюється контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування під час визначення виконавців послуг у сфері поводження з побутовими відходами, зокрема, збирання, вивезення (перевезення) твердих побутових відходів (надалі - ТПВ).

У квітні 2018 року до територіального відділення (вх. №678 від 02.05.2018) із заявою на дії Селищної ради в частині не проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на спірній території місць благоустрою (площі, на якій розташовується ринок) звернулось ... товариство.....

На думку заявника, внаслідок протиправних дій Селищної ради щодо не проведення конкурсу з визначення виконавця послуг, ... товариством було понесено збитки у формі упущеної вигоди, оскільки при обслуговуванні спірної ділянки ним виконувались роботи з прибирання території, її благоустрою та вивезення побутових відходів.

Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які мають вплив на конкуренцію.

Ратнівська селищна рада має статус юридичної особи, дата первинної державної реєстрації 20.03.1990, дата запису: 19.02.2007, номер запису: 1 191 120 0000 000278.

Вид діяльності за КВЕД-2010: державне управління загального характеру 84.11.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері поводження з побутовими відходами встановлені нормативно-правовими актами, зокрема Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про житлово-комунальні послуги», тощо.

Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами. Частина першу статті 26 зазначеного закону було доповнено пунктом 55 зазначеного змісту згідно із Законом №1825-VI від 21.01.2010.

Згідно з пунктом «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

Відповідно до Порядку проведення конкурсу, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом.

Водночас, Порядком проведення конкурсу затверджено вичерпний перелік критеріїв відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам, одним з яких є вартість надання послуг з вивезення побутових відходів.

Отже, міські, селищні, сільські ради є організаторами конкурсу та на конкурсних засадах повинні визначати виконавця послуги у сфері поводження з побутовими відходами, який безпосередньо надає послуги збирання та перевезення побутових відходів.

Територіальним відділенням у 2013 році проводилось дослідження даного ринку та встановлено, що Селищною радою без проведення відповідного конкурсу, було укладено договір про надання послуг з вивезення побутових відходів із комунальним підприємством - Ратнівським виробничим управлінням житлово-комунального господарства, що свідчило про надання пільг, переваг над іншими суб'єктами господарювання, які мали намір здійснювати діяльність з надання зазначених послуг.

Згідно з статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується на принципах створення та підтримання конкурентного середовища при виробленні та наданні житлово-комунальних послуг.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію. Зокрема, відповідно до вимог вищезазначених законів України та п.55 ч.1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначення виконавця з надання послуг вивезення ТПВ без проведення конкурсу.

Отже, вищенаведені норми законодавства вказують на необхідність сприяння з боку органів місцевого самоврядування розвитку конкуренції у сфері житлово-комунального господарства на території розташування відповідних територіальних громад, які вони

представляють, та від імені і в інтересах яких здійснюють функції і повноваження місцевого самоврядування.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до усунення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Враховуючи вищевикладене, дії Ратнівської селищної ради щодо укладення договорів у 2013 році з комунальним підприємством без проведення конкурсів на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів містили ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення конкуренції.

У зв'язку з визначенням виконавця послуг з вивезення ТПВ не на конкурсних засадах, як цього вимагає законодавство України, Селищній раді були надані рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 06.08.2013 № 113, спрямовані на вжиття заходів щодо визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ у відповідності до вимог законодавства України, а саме на конкурсних засадах.

На виконання даних рекомендацій Селищна рада (після погодження територіальним відділенням конкурсних умов) повідомила, що конкурс із визначення виконавця послуг із вивезення ТПВ проведено і переможцем визначено Ратнівське ВУЖКГ.

Пунктом 30 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою КМУ від 16.11.2011 №1173 передбачено, що у разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і проводиться новий конкурс.

З метою здійснення контролю за діяльністю Селищної ради в частині визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ з дотриманням вимог постанови КМУ від 16.11.2011 №1173, територіальним відділенням листом від 07.02.2017 № 26/1.34-187 звернулось до даного органу місцевого самоврядування з вимогою про надання відповідної інформації.

Листом від 20.02.2017 № 88/01-20 Селищна рада повідомила територіальне відділення, що станом на 01.02.2017 виконавцями послуг з вивезення ТПВ на території смт. Ратне є Ратнівське ВУЖКГ, яке було визначено переможцем за результатами конкурсу, проведеного 04.10.2013 року, у якому приймав участь лише 1 учасник.

Протягом 2015-2016 років конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ не проводилось. Враховуючи зазначену обставину, відповідно до вимог п. 30 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів адміністративною колегією територіального відділення -23.02.2017 року Ратнівській селищній раді було надано рекомендації № 24 про припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у відповідності до вимог законодавства України на конкурсних засадах.

Селищна рада листом від 03.04.2017 року № 143 повідомила територіальне відділення про виконання рекомендації від 23.02.2017 року № 24. Зокрема, згідно з інформацією Селищної ради 31.03.2017 року було проведено конкурс по визначенню переможця на надання послуг з

вивезення твердих побутових відходів та території селищної ради. За результатами конкурсу, у якому брав участь лише один учасник, було визначено переможцем Ратнівське ВУЖКГ.

При цьому, пунктом 3 Протоколу засідання конкурсної комісії по організації та проведенню конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Ратнівської селищної ради від 31.03.2017 року було визначено, *що строк, на який укладається договір на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Ратнівської селищної ради з переможцем конкурсу, у відповідності із пунктом 30 постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173, повинен становити один рік, після чого протягом десяти днів після припинення договору організувати та провести новий конкурс.* (мовою оригіналу).

Враховуючи вищезазначене, черговий конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ у смт.Ратне мав відбутись у першій декаді квітня 2018 року.

З метою розгляду заяви ..... товариства, територіальним відділенням на адресу Селищної ради листом від 05.05.2018 № 17/1.21-474 було надіслано вимогу про надання інформації щодо проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ у 2017 році та I кварталі 2018 року.

Ратнівська селищна рада листом від 24.05.2018 № 199/01-10 повідомила територіальне відділення, що виконавцем послуг з вивезення ТПВ визначено Ратнівське ВУЖКГ, визначення виконавця послуг відбулось за результатами проведення 28.02.2017 року конкурсу за участі одного учасника. Інформації щодо проведення у I кварталі 2018 року конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ у листі від 24.05.2018 № 199/01-10 Селищною радою не було надано.

Водночас, листом від 04.07.2018 року № 254 Селищна рада, реагуючи на розпорядження про початок розгляду справи № 7-18, повідомила, що рішенням виконавчого комітету Селищної ради від 27.02.2018 року № 12 було оголошено проведення конкурсу щодо визначення виконавця послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів з території смт.Ратне. За результатами проведення засідання конкурсної комісії по організації та проведенню конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів 02.04.2018 року було визначено переможцем Ратнівське ВУЖКГ.

При перевірці територіальним відділенням процедури проведення, за твердженням Селищної ради, у лютому – квітні 2018 року конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів було встановлено обставини, що засвідчують про не проведення Селищною радою конкурсу у відповідності з чинними Порядком .

Відповідно до пункту 8 Порядку проведення конкурсу організатор конкурсу публікує в офіційних друкованих засобах масової інформації не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку конкурсу, оголошення про проведення конкурсу, яке повинне містити інформацію, передбачену підпунктами 1-4, 7-9, 13 пункту 5 цього Порядку, а також про способи і місце отримання конкурсної документації.

При перевірці оприлюднення Селищною радою інформації в офіційних друкованих засобах масової інформації (після прийняття виконавчим комітетом Селищної ради рішення від 27.02.2018 року № 12) щодо проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів було встановлено, що протягом лютого – квітня 2018 року у районній газеті – ПП «Редакційно-видавничий комплекс «Ратнівщина» інформація про проведення конкурсу не публікувалась.

Відповідно до пояснень Селищної ради, наданих у листі від 24.07.2018 року № 269/01.20, зазначена інформація розміщувалась лише на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування. Водночас, неможливо перевірити достовірність розміщення інформації на веб-сайті Селищної ради у лютому 2018 року, веб-сайт не містить такої інформації.

Крім того, при перевірці Конкурсної документації по визначенню виконавця послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів з території смт Ратне (надалі - Конкурсна документація), затвердженої рішенням виконавчого комітету Селищної ради від 27.02.2018 року №12 було виявлено порушення щодо повноти інформації, яка повинна міститись у Конкурсній

документації згідно з підпунктами 1-4, 7-9, 13 пункту 5 Порядку. Зокрема, у Конкурсній документації відсутня інформація щодо:

- характеристики території, де повинні надаватись послуги з вивезення побутових відходів,
- характеристика об'єктів утворення відходів,
- характеристика об'єктів утилізації відходів,
- **кінцевий термін подання конкурсної пропозиції.**

Відсутність у Конкурсній документації інформації щодо характеристики території, об'єктів утворення відходів та об'єктів утилізації відходів позбавляє потенційного учасника конкурсу можливості здійснити розрахунок економічно-обґрунтованих тарифів на послуги.

Слід зазначити, що учасниками ринку вивезення твердих та рідких побутових відходів на території Волинської області відповідно до інформації Головного управління статистики у Волинській області є 27 суб'єктів господарювання – юридичних осіб.

Потенційними конкурентами для Ратнівського ВУЖКГ на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території смт.Ратне, можуть бути суб'єкти господарювання, які надають ці послуги в найближчих населених пунктах, зокрема: ..... Вартість послуг з вивезення побутових відходів у яких становить від 41,09 грн./м³ до 58,60 грн./м³. Згідно з інформацією Ратнівського ВУЖКГ розмір тарифу на вивезення твердих побутових відходів становить 63,80 грн./м³.

За результатами аналізу Протоколу №1 від 02.04.2018 року засідання конкурсної комісії по організації та проведенню конкурсу на надання послуг з вивезення твердих та рідких відходів на території Ратнівської селищної ради було встановлено, що відповідно повідомлення голови конкурсної комісії ..... **20.03.2018 року** на участь у конкурсі надійшла одна пропозиція від Ратнівського ВУЖКГ, конверт з конкурсними пропозиціями надійшов до закінчення строку його подання.

Згідно з пунктом 8 Конкурсної документації учасник конкурсу для підтвердження відповідності кваліфікаційним вимогам повинен подати, в т.ч. наступні документи:

- копію статуту,
- копію балансу бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання за останній звітний період,
- копію довідки із органів статистики про реєстрацію,
- копію свідоцтва про реєстрацію суб'єкта господарювання,
- довідки відповідних органів державної податкової служби про відсутність (наявність) заборгованості по сплаті податків та інших загальнообов'язкових платежів суб'єкта господарювання.

Конкурсна пропозиція подається особисто або надсилається поштою конкурсній комісії у запечатаному конверті, на якому зазначається повне найменування місцезнаходження організатора та учасника конкурсу, номери контактних телефонів, перелік послуг, на надання яких подається пропозиція.

Конверти з конкурсними пропозиціями, що надійшли після закінчення строку їх подання, не розкриваються та повертаються учасникам конкурсу.

При аналізі документації поданої Ратнівським ВУЖКГ на конкурс було встановлено, що довідка про відсутність заборгованості з податків, зборів, що контролюються органами державної податкової служби та зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування видана Ковельською об'єднаною державною податковою інспекцією Головного управління ДФС у Волинській області **26.03.2018 року** за № 338/03-12-17-03. Зазначена довідка не могла бути подана Ратнівським ВУЖКГ у складі конкурсних пропозицій у запечатаному конверті 20.03.2018 року Селищній раді.

При аналізі наданого Селищною радою Договору на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Ратнівської селищної ради укладеного 27.04.2018 року, у преамбулі договору, як на підставу укладення договору з Ратнівським ВУЖКГ, було встановлено посилання на протокол засідання конкурсної комісії **від 02.04.2017 року № 1** та рішення виконавчого комітету Ратнівської селищної ради **від 20.04.2017 року № 29**. Водночас,

зазначене рішення конкурсної комісії та виконавчого комітету були складені та прийняті за результатами проведення конкурсу з визначення виконавця послуг у 2017 році.

Зазначені обставини щодо неповідомлення Селищною радою у засобах масової інформації про проведення конкурсу, подання у конкурсних пропозиціях документів зі значно пізнішим терміном виготовлення органами ДФС, ніж фактичне подання конкурсної пропозиції, посилення на рішення конкурсної комісії та рішення виконавчого комітету Селищної ради за 2017 рік свідчить про не проведення у квітні 2018 року конкурсу на надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів.

Ратнівська селищна рада листом від 24.07.2018 року № 269/01.20 зобов'язалась внести відповідні зміни до Конкурсної документації, належним чином оприлюднити інформацію про проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів з території смт Ратне та провести конкурс з дотримання вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173.

Листом від 20.08.2018 року № 314/01-20 Селищна рада повідомила, що рішенням від 31.07.2018 року № 60 «Про проведення конкурсу щодо визначення виконавця послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів з території Ратнівської селищної ради» визнано таким, що втратило чинність рішення виконавчого комітету Селищної ради від 27.04.2018 року № 29 «Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих та рідких побутових відходів з території Ратнівської селищної ради». Рішенням Селищної ради від 31.07.2018 року № 60 вирішено у період з 10.08.2018 року по 10.09.2018 року провести новий конкурс щодо визначення виконавця послуг. Оголошення щодо проведення конкурсу було опубліковано в районній газеті «Ратнівщина» 10.08.2018 року.

Враховуючи вищезазначене, Селищною радою вжито заходів щодо припинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищезазначене, дії Ратнівської селищної ради щодо не проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ у лютому - квітні 2018 року в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою КМУ від 16.11.2011 №1173, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які призвели до недопущення конкуренції.

Листом від 06.09.2018 року № 26/1.34-927 відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299, територіальне відділення направило Селищній раді для відповідного реагування подання з попередніми висновками у справі.

Селищна рада листом від 17.09.2018 року № 338/01-15 на подання з попередніми висновками у справі № 7-18 повідомила, що 10.09.2018 року було проведено конкурс на надання послуг з вивезення ТПВ та рідких відходів на території Ратнівської селищної ради. На участь в конкурсі надійшла одна пропозиція за № 1 від 07.09.2018 року від Ратнівського ВУЖКГ. Згідно з протоколом засідання конкурсної комісії від 10.09.2018 року № 2 переможцем конкурсу було визнано Ратнівське ВУЖКГ. Протокол засідання конкурсної комісії від 10.09.2018 року № 2 передано на затвердження виконавчого комітету Селищної ради.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7 і 14, Закону України «Про Антимонопольний комітет України», зі змінами та доповненнями, статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня

1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія територіального відділення:

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що дії Ратнівської селищної ради (Волинська обл., Ратнівський р-н, смт.Ратне, вул.Шевченка, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 04334695) щодо не проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ у лютому - квітні 2018 року в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою КМУ від 16.11.2011 року №1173, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які призвели до недопущення конкуренції.

2. Ратнівській селищній раді (Волинська обл., Ратнівський р-н, смт.Ратне, вул.Шевченка, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 04334695) у двохмісячний строк з дня отримання даного рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини рішення, шляхом визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ та рідких відходів на території Ратнівської селищної ради (з наданням копії договору, укладеного з переможцем відповідного конкурсу).

Голова адміністративної колегії

С.А.Луговий